

GHEORGHE BOGZA

STEJARII MĂRIEI SALE ȘTEFAN VODĂ CEL SFÂNT

EDITURA **karta.ro**
Onești, 2016

ISBN: 978-606-8462-41-7

Cuprins

Introducere

Biserica legendei Stejarului din Borzești

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Cajvana

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Cobîlea, Republica Moldova

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Codrii Cosminului, Ucraina

Dobrovăț, satul stejarilor lui Ștefan cel Mare

Stejarul lui Ștefan cel Mare și Sfânt din Bogdănești (Corlătești)

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Botoșana

Stejarul lui Ștefan cel Mare de lângă Darabani

Stejarul lui Ștefan cel Mare de la Borniș

Biserica lui Ștefan cel Mare din Mănăstioara

Stejarul arcașilor de la Valea Mărului

Stejarul lui Ștefan cel Mare de la Baia

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Bijghir

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Scoreni, Republica Moldova

Stejarul din Tupilați

Stejarul din Grăpeni

Stejarul din rezervația Bădeana

Stejarul lui Tolontan

Stejarul Colegiului “Ștefan cel Mare” din Tg. Neamț

Plopul cel Mare de la Rafaila

Plopul lui Ștefan-Vodă din satul Plopu

Stejarul lui Andriuță

Pomenire ție, Ștefan cel Mare

În loc de sfârșit, un nou început

Stejărelul din Borzești

Link-uri utile – materiale video

*Ștefan cel Mare și Sfânt
(1433 – 1504)*

Evlavia moldovenilor de dincolo și dincoace de Prut și faptele de vitejie ale Marelui Voievod Ștefan cel Sfânt, ce au străbătut veacurile, au făcut ca puternica sa personalitate să fie asociată cu cea a stejarului, care astfel i-a devenit emblemă și scut în fața uitării timpului și a urmașilor săi.

Plaiurile moldovenești sunt pline de povești care leagă persoana Sfântului Voievod Ștefan cel Mare de anumiți stejari seculari, rămași ca semne vii ale unor legendare fapte de vitejie ale românilor, întipărite puternic în memoria oamenilor din acele locuri. Justificativă în acest sens este și poezia scrisă de poetul Vasile Alecsandri:

Ștefan Vodă și codrul

Ștefan-Vodă rătăcit
Întră-n codrul înfrunzit.
Codru-i zice: „Domn viteaz!
Ce-ți curg lacrimi pe obraz?”
„Ah! îmi plâng ostașii mei
Morți, luptând ca niște zmei!”
Codrul zice: „Dragul meu,
Încetează plânsul tău,
Căci din brazii mei trufași
Face-ți-oi voinici ostași
Ca să scapi biata moșie
De păgâni și de urgie”.
„Fă!” răspunde mult voios
Domnul mândru, inimos.

Codrul prinse a vui,
Brazii a-și însufleți,
Pe stejari a mi-i trezi.
Iar copacii mari și mici
Se făceau ostași voinici,
Și spre domn înaintau
Și din gură cuvântau:
„Să trăiești, măria-ta!
Hai la luptă, hai, Ștefane;
Du-ne-n oardele dușmane!”

Ștefan-vodă-nveselea
Și la luptă purcedea
Peste munte și muncel
Cu tot codrul după el.
Vai de ungurul semeț
Ce lupta c-un brăduț!
Vai de leah, vai de tătar
Ce luptau cu un stejar!

Enumerăm în continuare, în această culegere de texte și fotografii, mai mult pentru copii și tineri decât pentru cei vârstnici, legendele ce învăluie câțiva dintre acești bătrâni stejari emblematici, supraviețuitori până în zilele noastre, sau care cinstesc memoria unora dintre cei ce au existat cândva în vremea Sfântului Mare Domnitor Ștefan.

Biserica legendei Stejarului din Borzești

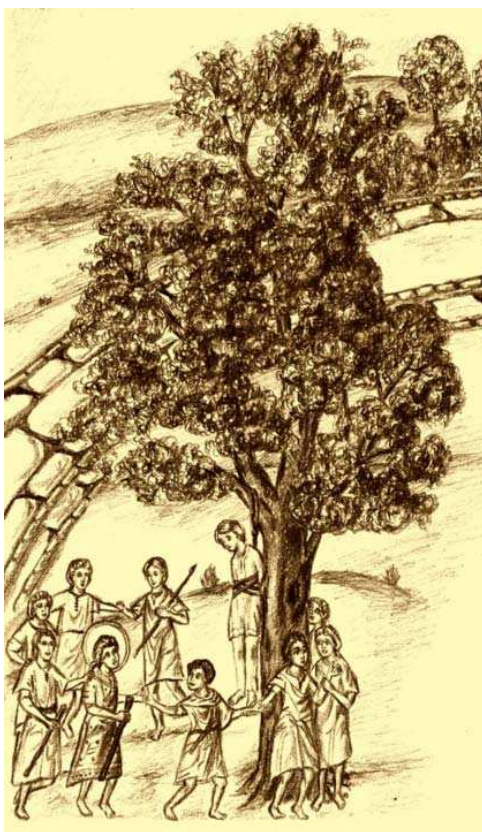
Cel mai cunoscut stejar al Măriei Sale Ștefan cel Sfânt este desigur cel de la Borzești, vechi sat de răzeși, astăzi cartier în municipiul Onești, din județul Bacău.

Legenda spune ca în copilăria lui Ștefan, la Borzești, s-a întâmplat un episod trist, care l-a marcat pe viitorul Voievod al Moldovei și care l-a determinat să ridice Biserica din Borzești. Copilul Ștefan se juca, cândva, împreună cu copiii răzeși, la umbra unui stejar secular, (trei - patru bărbați îi cuprindeau tulpina), de-a tătarii și moldovenii, împărțiți în două cete și s-au luptat până când: „ceata moldoveană în frunte cu Ștefăniță, l-a prins pe hanul tătar” adică pe Gheorghită (Mitruf) prietenul lui Ștefăniță.

Cu chiote și veselie, copii îl ridică în stejar, legat cu funii de subsuori (ca și cum l-ar fi spânzurat pe hanul tătar pentru faptele făcute când călca hotarele Moldovei) pe Gheorghită. Bucuria copiilor este scurtă deoarece aceștia zăresc venind călări tătarii adevărați, înarmați cu săbii, arcuri cu săgeți otrăvite și steaguri de luptă.

Copiii de frică fug, iar tătarii hanului Mengli Ghirai poposesc la umbra stejarului. Văzându-l pe Gheorghită îl ucid trăgând cu săgeți în inima sa de copil. Copii se întorc și văd fapta îngrozitoare, iar Ștefăniță jură că atunci când va fi mare va face dreptate. Peste 30 de ani Ștefan Voievod îl prinde la Nistru pe fiul Hanului Tătar și-l judecă la Borzești, pedepsindu-l cu aceeași moarte, apoi poruncește să fie tăiat stejarul și ridică aici o biserică cu masa altarului pe locul fostului stejar, locul martiriului lui Gheorghită.

Stejarul din Borzești dăinuie și astăzi prin altarul Bisericii din Borzești ridicată între anii 1493 și 1494, de Ștefan cel Mare și fiul său Alexandru-Vodă, având hramul „Adormirea Maicii Domnului”, ca loc de pomenire a strămoșilor săi și în amintirea lui Gheorghică, prietenul său, dar și în stema municipiului Onești.

„Zilele Betleemului Ștefanian”, manifestare anuală ajunsă în 2016 la a 4-a ediție, ține aprinsă candela memoriei Sfântului Voievod Ștefan cel Mare pe plaiurile trotușene ale nașterii sale.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Cajvana

Stejarul secular din orașul Cajvana, județul Suceava, declarat monument al naturii în 1942 de Academia Română, are o vârstă determinată de 810 ani, cu o eroare de plus/minus 75 de ani. Stejarul are o înălțime de 22,4 metri și o circumferință la înălțimea pieptului de 11,01 metri. Această circumferință corespunde unui diametru formal de 3,5 metri. Este cel mai bătrân stejar din sud-estul Europei și al 13-lea dintre stejarii de pe întreg continentul european.

Stejarul lui Ștefan cel Mare este prezent și pe stema orașului Cajvana. Locuitorii orașului Cajvana își omagiază simbolul în fiecare an, în luna iulie, prin **Festivalul folcloric „Din stejar, stejar răsare!”**, ajuns la ediția a IV-a în 2015, care se înscrie în programul „Zilele orașului Cajvana”.

Legenda spune că în timpul mării invazii tătare din 1241 toți localnicii din Cajvana ar fi fost uciși, iar casele ar fi fost distruse din temelii. Oamenii au fost îngropați într-o mare groapă comună, la baza căreia a fost plantat spre amintire un stejar. Apoi a fost venirea, prin 1476, a domnitorului Ștefan cel Mare pe aceste meleaguri. Chiar și numele localității se pare că are o legătură cu stejarul secular. Se spune că localnicii l-au întâmpinat pe voievodul Ștefan cel Mare cu un caș uriaș, care a fost foarte admirat de suita domnitorului: „Mărite, doamne, ce caș avan!”. Se spune că de la această întâmplare s-ar fi ivit și numele localității Cajvana, denumire stabilită chiar de voievod.

Lângă stejar a fost amplasat un basorelief care ilustrează scena în care însuși voievodul Ștefan cel Mare s-ar fi odihnit la umbra arborelui, dar și un indicator care informează trecătorii că stejarul este un monument al naturii.

Pe la 1810 austriecii au vrut să sape rădăcinile stejarului și să ducă falnicul răboj al veacurilor în parcul împărațesc din Viena. Dar nu a fost posibil, pentru că s-au ridicat bucovinenii ca să-l apere: “Căci stejaru-i sfânt în sat, / Nu-n grădină la-mpărat; / Nu-l dăm în țară străină / Că ni-i nouă rădăcină, / Căci la pus Ștefan cel Mare / Să stea strajă la hotare”.

E musai, ca făptură omenească, să-l vezi măcar o dată-n viață. Pentru că abia atunci trăiești sentimentul că ai ingenuncheat la picioarele Măriei Sale Ștefan Vodă cel Sfânt.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Cobîlea, Republica Moldova

La 132 km de Chișinău se află Stejarul lui Ștefan cel Mare din satul Cobîlea (fost Cobîlnea), raionul Șoldănești, Republica Moldova, care are o înălțime de peste 22 de metri, iar pentru a-i cuprinde tulpina este nevoie de opt sau zece oameni. Legenda spune că la umbra sa s-a odihnit și domnitorul Ștefan cel Mare. Copacul are o vârstă de peste 700 de ani și este monument istoric de categorie națională al Republicii Moldova.

De o frumusețe și o măreție extraordinară, acest monument al naturii, este menționat pentru prima dată în cronicile anului 1456, Stejarul lui Ștefan cel Mare fiind cel mai bătrân stejar din Republica Moldova. Stejarul uriaș din stepa Sorocii, care i-a urmărit pe oștenii lui Ștefan cel Mare când se întorceau cu izbândă din războaie, a fost martorul multor evenimente din viața sătenilor, locuitorii din Cobîlea considerând că stejarul lor este unic în lume, deosebit și binecuvântat.

În urmă cu peste 500 de ani domnitorul Moldovei a avut aici, în apropiere de satul Cobîlnea, o luptă grea cu tătari, pe care i-a biruit, alungându-i din țară. Și cum era datina în acele vremuri, ca după fiecare bătălie încununată cu succes să se ridice o biserică sau mănăstire, aici în marginea satului, lângă un stejar tânăr, Ștefan Vodă a înălțat o bisericuță de lemn. Din păcate biserica construită de domnitor nu a rezistat năvălirii tătarilor. Ea fiind din lemn a ars din temelii. Pe locul celei vechi, astăzi se înalță un alt locaș de cult construit în secolul al XIX - lea, după anexarea Basarabiei la Rusia, în stil moldovenesc.

În anul 1986, în cinstea stejarului, a fost organizată prima ediție a **Festivalului „La umbra stejarului”** (ajuns la ediția a 12-a în 2014), unde sunt prezentate tradiții și obiceiuri naționale. Tot aici a fost înălțat un bust al marelui domnitor moldovean.

Miturile și legende ce bântuie în jurul acestui arbore spun că însăși stejarul ar ascunde o comoară. Localnicii satului în timpurile năvălirilor străine, temându-se de vandalizarea bisericii, au scos tot tezaurul din locașul de cult și l-au ascuns în scorbură încăpătoare a stejarului.

Pentru localnici ca și pentru întreaga populație a Republicii Moldova însăși arborele este o comoară fără preț, pe care o păstrează cu sfințenie. De aceea Stejarul lui Ștefan cel Mare din Cobîlea a apărut pe o monedă comemorativă din argint, în seria „Monumentele Moldovei”, în circulație din 2008, având o valoare nominală de 50 de lei moldovenești și un tiraj de 500 de exemplare.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Codrii Cosminului, Ucraina

*„În mijlocul Codrului,
Codrului Cosminului,
Stă de veghe un stejar,
Mândru, falnic, secular.”*

În Ucraina de azi, raionul Adâncata (Hliboca), regiunea Cernăuți (parte din fostul ținut românesc Herța), există Codrii Cosminului, unde Ștefan cel Mare, pe 26 octombrie 1497, a înfruntat și nimicit oastea feudalilor poloni conduși de Ioan Albert, regele polon. Atunci, înfruntând pretențiile de suzeranitate ale Poloniei, Ștefan cel Mare a repurtat una dintre cele mai glorioase victorii ale sale.

În legătură cu această victorie răsunătoare a lui Ștefan Vodă, în locul în care a avut loc bătălia, există o legendă legată de un stejar despre care se spune că a fost martor la eveniment. După victorie, Ștefan, bătrân, bolnav și obosit, s-ar fi odihnit la umbra acestuia. Stejarul există și astăzi și este atât de gros, încât trebuie trei oameni ca să-l poată cuprinde.

O altă versiune a legendei spune că în această bătălie moldovenii au tăiat copaci din Codrii Cosminului, pe care i-au doborât între cavalerii dușmani pentru a împărți oastea poloneză în grupuri mici și pentru a nu lasă loc de avânt cailor acestora. În loc să-și folosească lăncile și spadele pentru a măcelări o oaste de țărani, mulți dintre ei neavând nici un fel de zale, cavalerii polonezi s-au pomenit înconjuțați de copacii doborâți, dați jos de pe cai și până să apuce să întoarcă spadele, loviți de bâtele țăranilor și spadele vitejilor.

După Bătălia de la Codrii Cosminului, Ștefan cel Mare a poruncit ca cei 10.000 prizonieri poloni să fie înjuțați și puși să are și să semene ghindă pe locul unde este astăzi Dumbrava Roșie. Aici a răsărit o pădure nouă de stejari. Se spune că din stejarii semănați de polonezi a mai rămas până astăzi doar unul singur, numit de localnici Stejarul lui Ștefan cel Mare.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Codrii Cosminului este loc de sacră pomenire și mare izbândă a oștenilor viteazului Voievod. În jurul stejarului, românii au aranjat un fel de amfiteatru, cu bănci. Aici, în fiecare an, a doua zi de Paște, românii din Ținutul Herța, împreună cu preoții lor vin și fac slujbă creștinească, stropind cu aghiazmă crucea de

pomenire și stejarul secular. Îmbrăcați în port popular, cu drapele tricolore, românii se adună și cântă sau recită cântece și poezii ce au ca tematică principală pe Vodă Ștefan.

Stejarul lui Ștefan cel Mare,
de Pandelica Radeș (2015)

Pe un deal fălos
Lâng-un sat frumos
Într-un codru des
Ce-i greu de purces
Ștefan se oprește
Și se odihnește
Căci Măria Sa
Avu luptă grea
La Cosmin în vale
Pe ascunsă cale.

Dar un stejărel
Fraged, subțirel,
Coama și-o închină
Dar nu pân la tină
Se-ableacă spre Domn
Să-i aducă somn,
Liniște, răcoare,
Vis de vânătoare,
Șopot de izvoară,
Dorul greu de țară,

Tu, bătrân oștean,
Cheamă-l pe Ștefan
Fii hatmanul său
Ca s-ajuți la greu:
S-alungați străinii,
S-alungați hainii
Și să ne unim
Un popor să fim,
Că de-avem nevoi
Mai ușor e-n doi.

Românii din regiunea Cernăuți se zbat acum pentru înălțarea pe acest loc, sfințit prin sânge românesc, a unui monument al neînfricatului Domnitor, Apărătorul creștinătății.

Dobrovăț, satul stejarilor lui Ștefan cel Mare

În Dobrovăț, comună pusă pe hartă la vreo 30 de kilometri de Iași, te întâmpină chiar de la intrare, ca o gardă de onoare, codrii pe care îi treci minute bune în revistă. Sunt păduri de foioase și conifere întinse pe mii de hectare, încadrate ca rezervații faunistice și arboricole. Va fi fost pe aici, cândva, și loc de vânătoare pentru Măria Sa Ștefan.

Mândria satului Dobrovăț-Ruși e mănăstirea Dobrovăț, construită între anii 1503-1504, cu o bijuterie de biserică în mijloc. E ultima ctitorie a Marelui și Sfântului Ștefan.

Din vremea lui Ștefan nu au rămas doar legendele ori hrisoavele. A mai supraviețuit și o comoară, de prea puțini știută. Din mijlocul obcinelor molcome se decupează siluetele războinice ale unor stejari care au câștigat toate bătăliile: cu furtunile năprasnice, cu crivățul ucigător și, mai ales, cu timpul.

De 500 de ani stejarii lui Ștefan își umplu tulpina de vigoarea acestui pământ, de cinci secole își rotunjesc aici coroanele voievodale. Iar când unul dintre ei se lasă doborât de vreun trăsnet răzbunător, nu piere. Se preschimbă și ia chip de creatură de basm.

Stejarul lui Ștefan cel Mare și Sfânt din Bogdănești (Corlătești)

Pe malul drept al râului Horoița din comuna Bogdănești, județul Vaslui, se află stejarul multisecular din Corlătești. Arborele are o înălțime de 35 metri, circumferința tulpinii de 6,90 metri, coroana lui acoperă o suprafață de 120 metri pătrați și are o rază de 18 metri.

Existența acestui stejar se leagă de numele voievodului Ștefan cel Mare, devenind astfel simbol al acestor locuri și mândria sătenilor. În fiecare an, aceștia se strâng și cinstesc, printr-o frumoasă manifestare cultural-religioasă și sportivă, simbolul denumit – Stejarul din Corlătești.

Legende locale spun că după bătălia de la Vaslui, cea mai categorică victorie a noastră în luptele cu turcii, Ștefan cel Mare s-a odihnit cu oștile sale la umbra acestui măreț stejar. Se spune că a fost plantat de însuși Ștefan cel Mare și că la umbra sa, de-a lungul anilor, domnul obișnuia să-și priponească armăsarul.

Desigur nu s-au păstrat documente istorice care să descrie evenimentul, însă cercetările folcloriștilor au demonstrat că fiecare legendă populară conține un sâmbure de adevăr.

Stejarul a supraviețuit miraculos focului atunci când a fost atins de un trăsnet. De atunci datează și festivalul dedicat acestui simbol al locului. Astfel începând cu anul 2000, în luna august, în funcție de sărbătorile religioase, se organizează manifestarea culturală „**La Stejarul lui Ștefan cel Mare și Sfânt**”. Sute de oameni se distrează la umbra stejarului, ascultând cântăreți locali de folclor și fanfarele din județ care susțin concerte.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Botoșana

În satul sucevean Botoșana, din comuna Botoșana, se afla un obiectiv natural, care amintește de trecerea lui Ștefan pe aceste meleaguri moldovene. Aici există un stejar, despre care se spune că datează din vremurile în care Ștefan cel Mare se lupta cu turcii și ieșea victorios.

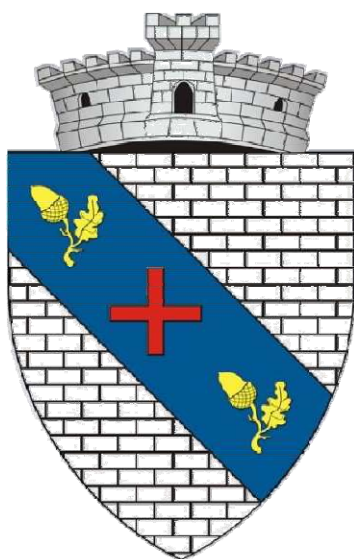
Legende locale, transmise din tată în fiu, spun că într-o călătorie a domnitorului de la Cetatea de Scaun a Sucevei la Mănăstirea Putna, obosit fiind, Ștefan-Vodă a poposit la umbra sa timp de câteva ceasuri și a admirat falnicul copac

Stejarul secular, declarat monument al naturii, este ocrotit de lege și este în patrimoniul natural al României, având o vechime 450-500 de ani. Arborele face parte din specia „*Quercus Robur*”, are diametrul tulpinii de trei metri și o înălțime de 17,5 metri. Coronamentul este larg și bogat și ajunge la 23 de metri în diametru, acoperind o treime din înălțimea totală. Prin 1970 stejarul a fost lovit de trăsnet, fiind parțial afectat.

Arborele se află în clasamentul celor mai mari stejari din România, alături de cel din Cajvana și cel din Țebea, fiind printre cei mai vechi arbori, din specia sa, din Europa.

Stejarul din Botoșana este simbolul comunei și este situat în centrul localității, veghind ca un adevărat străjer, neobosit de trecerea anilor. Copii și tinerii din localitate respectă acest simbol al comunității știind că „îngrijind un pom, te păstrezi om”.

Ghinda și frunza de stejar se regăsesc și în stema comunei Botoșana.

Stejarii lui Ștefan cel Mare de lângă Darabani

Ținuturile Darabaniului din județul Botoșani, sunt cele mai nordice plaiuri românești. Locurile sunt însă încărcate de istorie. Orașul Darabani este atestat ca vechi târg încă din 1546 în vremurile voievodului Petru Rareș.

Memoria voievodului Ștefan cel Mare este păstrată într-o poiană, din fostul codru Teioasa, situată la doar câțiva kilometri de orașul Darabani. Se numește „Poiana celor patru stejari” sau „Poiana Teioasă” și legenda spune că în anul 1470 după ce Ștefan cel Mare i-a bătut pe tătari la Lipnic (pe 20 august) se întorcea către Suceava pe lângă cotul Prutului, prin ținuturile Darabaniului. A fost o luptă crâncenă împotriva tătarilor lui Mamac Bei, în care arcașii călare ai lui Ștefan au reușit să biruie hoarda care prădase tot nordul Moldovei. Era vară, în mijlocul lunii august când, la întoarcere, oastea, vlăguită după luptă, suferea din cauza căldurii. La un popas, Ștefan ordonă oștenilor să culeagă ghindă dintr-o pădure apropiată și să planteze patru stejari, sub forma unui pătrat, ca să aibă umbră și cei care vor poposi prin acele locuri.

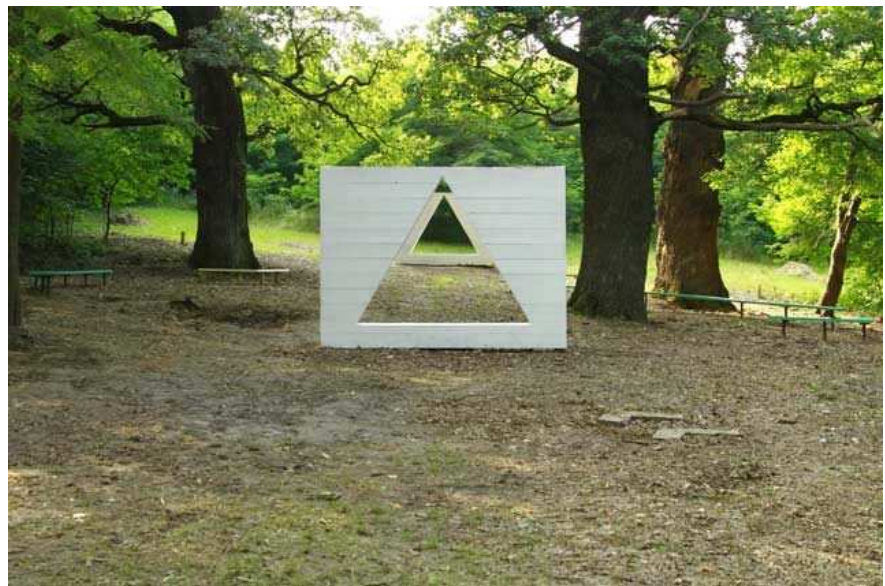
Și George Enescu, Miron Costin, B. Fundoianu, Ion Pillat și mareșalul Averescu au trecut pe aici, în legendă sau în fapt, lăsând în urmă povești de neuitate.

Astăzi stejarii sunt uriași și abia câțiva bărbați înlănțuiți îi pot cuprinde. Din cauza nepăsării, unul dintre stejari, scrijelit și vandalizat, a putrezit și s-a prăbușit. Coronamentul celor 3 stejari rămași în viață urcă spre cer, la o înălțime de peste 30 de metri, formând în mijlocul lor o poiană umbroasă, numai bună de popasuri în vremuri caniculare. Acești stejari sunt sănătoși și ar mai avea de trăit încă 300 de ani.

În 2014 s-a reamenajat „Poiana celor patru stejari”, s-a plantat în locul copacului căzut un puiet și s-a reintrodus obiectivul în circuitul turistic. Cu sprijinul primăriei și al ocolului silvic Darabani a fost certificată și vârsta stejarilor, la aproximativ 500 de ani, ei fiind protejați ca monumente al naturii. S-a reușit reamenajarea poienii ca spațiu de recreere pentru localnici și turiști prin instalarea unor noi porți de acces în poiană, montarea unor bănci, sădirea unui gard viu, realizarea unor alei și poziționarea unor semne de direcționare.

Aici au loc periodic manifestări culturale în cadrul **Festivalului „Zilele Nordului”**.

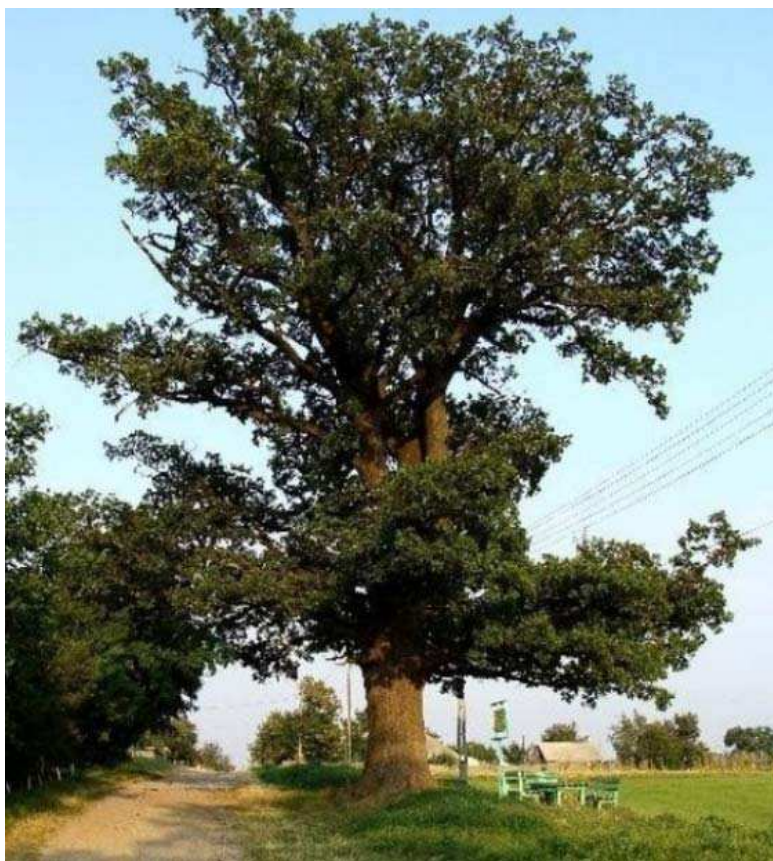
Stejarul lui Ștefan cel Mare de la Borniș

Printre puținii arbori declarați monumente ale naturii din județul Neamț se numără un stejar secular din localitatea Borniș, comuna Dragomirești, la circa 26 de kilometri de Piatra Neamț. Se află pe dealul de deasupra apei Obârșiei, privind falnic spre biserica din apropierea sa. Stejarul se află lângă fosta curte boierească a satului Borniș, dispărută în timpul comunismului.

Oficial copacul are vreo 200 de ani, dar localnicii cred că e mult mai bătrân, de pe vremea lui Ștefan cel Mare. Specialiștii spun că stejarul are circa 25 de metri înălțime, diametrul trunchiului este de 1,4 metri, iar al coroanei de circa 15 metri.

Mărturie a vremurilor în care ținutul era acoperit de păduri seculare, stejarul apare și pe stema comunei Dragomirești. Fiind privit cu mult respect de localnici el a intrat în legendă.

La umbra stejarului se află o masă de lemn înconjurată de trei bănci. O placă prinsă într-un cadru metalic informează că amenajarea a fost finanțată de Ministerul Afacerilor Externe al Olandei, în cadrul unui proiect pentru care și-au unit forțele asociații din Alba Iulia, Piatra Neamț și Dragomirești.

Biserica lui Ștefan cel Mare din Mănăstioara

În cătunul Mănăstioara din satul Plăvălari, comuna Udești, nu departe de Reuseni, din județul Suceava, este o biserică mică de lemn, în pădure, ce-i zice a lui Ștefan cel Mare.

De ea este legată o frumoasă legendă ce ne spune că aici și-a găsit refugiu și adăpost însuși Voievodul Sfânt Ștefan cel Mare pe când era copil. Aflat la o nuntă în satul Reuseni, unde curtea domnească avea o reședință de vară, Petru Aron l-a asasinat mișelește pe fratele său Vodă Bogdan al II-lea, tatăl lui Ștefan cel Mare.

Copilul Ștefan împreună cu mama sa au fugit din calea măcelului prin pădurea din sudul satului, pădure care există și astăzi. În această pădure și-au găsit adăpost într-un stejar, unde au stat ascunși până ce s-a îndepărtat urgia, apoi au coborât pe dealuri aflând adăpost la ciobanii de pe acele meleaguri. După ce a devenit domn al Moldovei și-a adus aminte de locul ce i-a oferit adăpost și a făcut din stejarul salvator o bisericuță.

Biserica de lemn de astăzi este construită în jurul anului 1700, cu adăugiri și transformată ulterioare, necesitând restaurare în prezent. Hramul mai vechi al bisericii a fost Întâmpinarea Domnului, pe 2 februarie, la care s-a adăugat după reparațiile capitale din 1848 cel actual: Intrarea Maicii Domnului în Biserică sau Vovidenia.

Se spune că în vechime, la începutul stăpânirii austriece, aici ar fi fost un cimitir ce deservea întreaga zonă și sărbătoarea Schimbării la Față era prilejul când creștinii de aici se întâlneau la mormintele părinților, moșilor și rudelor. În timp, aici a început să se săvârșească Sfânta Liturghie cu un impresionant sobor, în aer liber, sub stejarii seculari. După slujbă, în Poiana Schitului, era o adevărată sărbătoare câmpenească, la care se întâlneau gospodarii din toate satele din jur.

Și astăzi biserica are o mare importanță în viața creștină a zonei, aici având loc un adevărat pelerinaj cu prilejul Praznicului Împărătesc al Schimbării la Față, de pe 6 August.

Stejarul arcașilor de la Valea Mărului

Unul dintre cei mai bătrâni stejari din județul Galați și din țară este în comuna Valea Mărului, la capătul satului Mândrești. Sătenii îi spun „Stejarul arcașilor”, fiindcă așa au apucat din moși-strămoși. Potrivit unor înscrisuri de la primăria comunei arborele ar avea astăzi cam 465 de ani. Este ultimul stejar din vechii codrii de la Valea Mărului și este din vremea lui Ștefan cel Mare, fiindcă despre arcașii Sfântului Voievod e vorba.

Trunchiul arborelui din Valea Mărului are o circumferință de 5,40 metri și o înălțime de 36 de metri. Coroana sa își desenează umbra pe o suprafață de 20-25 de metri pătrați, în funcție de poziția soarelui.

Vechimea lui îl recomandă între arborii de patrimoniu din țară și între puținii care dăinuie de secole.

Stejarul lui Ștefan cel Mare de la Baia

Există un Stejar al Voievodului Ștefan cel Mare în comuna Baia, județul Suceava, la câteva zeci de metri de ruinele bisericii catolice ridicate, începând cu anul 1410, de Alexandru cel Bun pentru soția sa poloneză și comunitatea catolică din fostul mare târg Baia al Moldovei medievale.

Stejarul este un martor viu al Bătăliei de la Baia, din 14 -15 decembrie 1467, unde oștile lui Ștefan cel Mare au zdrobit pe cele ale regelui ungar Matia Corvin. Armata ungară a suferit o cumplită înfrângere. Au pierit peste 12.000 de oameni, și, scrie cronicarul Grigore Ureche, „singur craiul, rănit de săgeată foarte rău, deabea au hălăduit pe poteci, de-au ieșit în Ardeal.” Cu acel prilej târgul Baia, locul unde s-a născut Moldova, a fost distrus, fiind ulterior refăcut.

Un fiu al satului s-a gândit să-l taie în urmă cu vreo 20 ani, dar a fost oprit la timp de șeful de post, cu prețul a patru focuri de armă.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Bijghir

Încă se mai vorbește despre Stejarul lui Ștefan cel Mare din satul Bijghir, comuna Buhoci, județul Bacău, care era cel mai frumos exemplar din această specie identificat pe teritoriul acestui județ. Vârsta sa aproximativă era de 400 - 500 de ani, înălțimea de 25 metri, iar circumferința trunchiului era de 6,20 metri.

Localnicii îl ocroteau în mod special, legând istoria sa de personalitatea lui Ștefan cel Mare. Se zice că era loc de scurt popas pentru Măria Sa înainte de a ajunge la curtea domnească de la Bacău.

Stejarul secular a fost pur și simplu tăiat prin 2014, fără nici o motivație serioasă și fără consultarea unui expert în domeniu. Un primar și câțiva localnici au hotărât că era uscat și devenise un pericol public.

Stejarul lui Ștefan cel Mare din Scoreni, Republica Moldova

Principalul obiectiv turistic al satului Scoreni, raionul Strășeni este rezervația peisagistică Căpriana-Scoreni în cadrul căreia se află un stejar considerat unul dintre cei mai vechi copaci din sud-estul Europei, având statut de arbore protejat de stat.

Aici există o poiană cu stejari seculari, printre care localnicii au deosebit unul mai răsărit, a cărui ramificație amintește de o coroană domnească. Tradiția mai spune că aici se odihnea Ștefan cel Mare când venea la mănăstirea Căpriana, iar copacul este numit Stejarul lui Ștefan cel Mare.

Stejarul are diametrul trunchiului 1,53 metri, înălțimea de 32 metri și vârsta de 500 - 560 ani. Datorită secetei din 2008 stejarul a început să sufere și s-a uscat. Stejarul nu va fi tăiat, dar s-ar putea să nu mai reziste în fața intemperiilor naturii și să se prăbușească.

Stejarul, ca arbore simbol al pădurilor din zonă, apare și pe stema raionului Strășeni

Stejarul din Tupilați

Un conac în ruine se află astăzi în satul Tupilați, comuna Tupilați, din județul Neamț. Acesta a fost construit de familia boierului Ștefan Catargiu, în anul 1842, pe locul unuia mai vechi.

Biserica "Sf. Voievozi" (care împreună cu conacul și dependințele făceau parte dintr-un ansamblu arhitectural unitar) a fost ctitorită în 1811 de către același boier Ștefan Catargiu (1789-1866), mare logofăt și caimacam al Principatului Moldovei.

Conacul era înconjurat, după modelul fortificațiilor marilor reședințe feudale, de un zid din piatră nefasonată cu turnuri circulare de apărare la colțuri, datând din epoca medievală. Tradiția locală atribuie atât turnurile de la colțurile zidului de piatră împrejmuitoare, cât și stejarul secular de lângă conac perioadei domniei lui Ștefan cel Mare (1457-1504).

Stejarul secular, de lângă Conacul din Tupilați, avea odată o plăcuță care arăta că este monument al naturii și că datează din anii 1500. În ultimii ani, stejarul s-a uscat, iar plăcuța a dispărut.

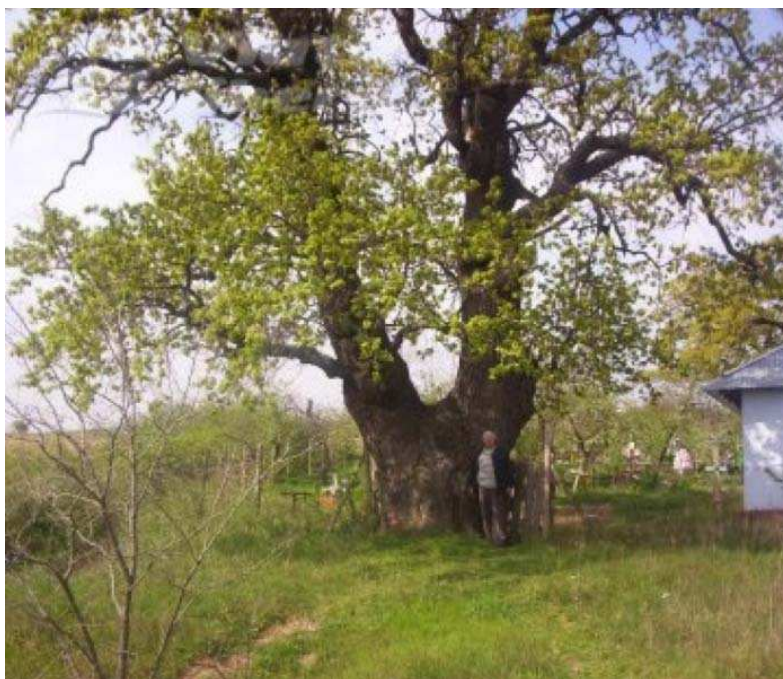
Stejarul din Grăpeni

Stejarul din Grăpeni, comuna Cavadinești, județul Galați, este un adevărat monument al naturii, încă viu, unicat prin vârsta de 300 – 400 de ani și diametrul trunchiului. Șase bărbați cu brațele întinse abia dacă reușesc să-l înconjoare.

Toți sătenii din Grăpeni știu că sub coroana lui s-au odihnit oșteni de-ai lui Ștefan cel Mare. Stejarul a văzut oștile otomane, a văzut răutatea unor oameni care, cu securile, au încercat să-l cojească, pentru a-l ucide, a văzut nenumărate fulgere, care s-au încurcat printre crengile sale.

Acum stă în calea vânturilor, ținând de urât crucilor din cimitirul de alături. Neavând biserică, lângă el sătenii au ridicat o capelă. Clopotul cel mare al satului a stat mult timp prins de o bârnă în acest stejar. Era fixat între două crăci, la înălțimea de 8 metri. Însă prin anii 2000 – 2001 clopotul a fost furat. Era mândria satului, căci se auzea până departe la Oarba. Cele două clopote mici, care îi țin locul acum, nemulțumesc pe enoriași prin sunetul lor strident, ca niște talgere.

Sătenii din Grăpeni vor să facă în jurul stejarului un gard de protecție. Și-ar mai dori să vină și un specialist de la Galați care să stabilească vârsta corectă și caracteristicile stejarului lor, pe care să le treacă mai apoi, cu mândrie, pe o placă indicatoare, ca să le citească oricine. Astfel, spun ei, stejarul din Grăpeni va deveni un reper turistic, demn de vizitat, pentru toată Valea Horincei. Căci el și ceilalți doi stejari bătrâni din apropierea sa mai au cel puțin o viață de om de trăit.

Stejarul din Rezervația Bădeana

Rezervația Bădeana se află la numai câțiva kilometri de Bârlad spre Tecuci, în apropierea satului cu același nume, în comuna Tutova, din județul Vaslui. Rezervația nu este inclusă în circuitul turistic și nu a fost studiată.

Punctul de interes major în reprezintă un stejar secular, *Quercus Robur*, aflat la marginea pădurii, în hotarul ce delimitează satele Bădeana, Ivești și Pogonești.

Copacul poate fi cuprins cu brațele a patru-cinci oameni adulți și are puteri miraculoase, după cum susțin sătenii. Chiar și unii orășeni care au ajuns acolo au spus că acesta emană o energie aparte pe care o mai poți simți doar în anumite lăcașuri de cult. Sătenii cred că stejarul lor are peste 500 de ani și e singurul exemplar rămas din vremea răzeșilor lui Ștefan cel Mare.

În scoarța stejarului, la 1,5 metri de sol, au fost săpate patru casete cu dimensiunea de 30/30 centimetri. În interiorul acestora au fost pictate icoane. Potrivit legendei, de veacuri, oamenii care mergeau la munca ogoarelor se adăposteau sub stejar când se stârnea furtuna, aprindeau lumânări și se rugau să fie păziți de urgia naturii. Bădeana este singurul sat din zonă care a fost protejat de inundații și ploi cu gheață, lucru pus pe seama puterii miraculoase a stejarului.

Cei mai bătrâni săteni își amintesc că după Al Doilea Război Mondial, un basarabean care s-a refugiat în zona Vasluiului a poposit și el acolo. A fost grav rănit în război, fiind singurul supraviețuitor al unei confruntări cu nemții, ascunzându-se după un stejar. Când a ajuns la stejarul din rezervația Bădeana a considerat că e un semn divin. S-a stabilit în prima localitate, în Pogonești, și a făcut o slujbă sub copacul secular, oficiată de un sobor de preoți.

Din păcate, în 2013, icoanele din scorburile săpate de străbuni au fost acoperite cu vopsea verde și chipul sfinților pictați au fost înlocuite cu icoane ieftine, înrămate. Așa s-a pierdut frumusețea icoanelor străvechi, dar și de singura dovadă a vechimii acestora pe care, cândva, specialiștii ar fi putut să le studieze și să le dateze.

Stejarul lui Tolontan

În locul numit Tolontan, din satul Grumezoaia, comuna Dimitrie Cantemir, jud. Vaslui, există un stejar impunător, de peste 400 de ani vechime. Are o coroană cu un diametru de peste 35 de metri și o înălțime de 30 de metri.

Localnicii spun că este „al lui Tolontan”, pentru că se află pe pământul lui, și că ar fi de pe vremea lui Ștefan cel Mare, care și-ar fi odihnit calul la umbra acestui copac care a dăinuit în timp, la fel ca și legenda care l-a ținut în viață.

Stejarul Colegiului „Ștefan cel Mare” din Târgu Neamț

Stejarul secular din incinta Colegiului Național „Ștefan cel Mare” din Târgu Neamț este declarat de mai multă vreme monument al naturii, lucru menționat și pe un panou din apropierea falnicului arbore. De curând, printr-o hotărâre a Consiliului Local Târgu Neamț, stejarul are regim de arie naturală protejată de interes local.

Copacul are o înălțime de 22 de metri și un diametru de 1,9 metri, iar coroana sa este la fel de impresionantă. Înainte de a fi înființat colegiul, în urmă cu 60 de ani, în zona respectivă erau niște case, iar stejarul era amplasat pe o uliță.

Vârsta sa este estimată la peste 500 de ani, fiind plantat, se spune, în timpul lui Ștefan cel Mare, constituind un motiv de mândrie pentru colegiul târgnemțean, inspirând și emblema instituției, compusă din două frunze de stejar și trei ghinde.

Stejarul este un iubit obiectiv turistic al orașului, în plus, foarte mulți dintre absolvenții colegiului fotografiindu-se în fața lui, când vin la întâlnirile de promoție.

Plopul cel Mare de la Rafaila

Plopul cel Mare de la Rafaila, comuna Rafaila, jud. Vaslui, a rezistat atât vitregiilor vremii cât și oamenilor, fiind vestit pentru circumferința sa de 13 metri. De asemenea, ca și în cazul Mănăstirii și Bisericii parohiale din Rafaila, și acesta este legat de marele domnitor al Moldovei Ștefan cel Mare și Sfânt.

Se spune că Măritul Ștefan Vodă fie a sădit plopul lângă o fântână a cărei apă ar fi ostoit setea lui și a oștenilor ce-l însoțeau, fie ar fi poposit la umbra arborelui, care își etala aspectul falnic încă de pe atunci și s-ar fi înfruptat din apa unui izvor din apropiere, înaintea luptei cu turcii.

În urma unui studiu realizat asupra arborelui a rezultat faptul că Plopul cel Mare de la Rafaila este o specie de plop gri, iar vârsta sa este de aproximativ 560 de ani, ceea ce înseamnă că a început să crească în jurul anului 1450, acest lucru validând informațiile din legende.

Plopul cel Mare de la Rafaila se află la 1,5 km de localitatea Rafaila, la o altitudine de 198 m. Se știe că de-a lungul timpului a fost trăsnit și a ars de mai multe ori și totuși este încă verde. Acesta este considerat monument al naturii, fiind protejat de lege. Din păcate zilele sale par să fie pe sfârșite, ramurile sale principale prăbușindu-se una câte una, după cum arată și succesiunea fotografiilor. Totuși prin longevitatea sa întrec mulți stejari venerabili.

Plopul lui Ștefan - Vodă din satul Plopu

Până de curând a existat Plopul lui Ștefan-Vodă din satul Plopu, altădată așezare de sine stătătoare, astăzi cartier al orașului Dărmănești din județul Bacău. Cartierul Plopu se află la 63 km distanță de Bacău și la 3 km de centrul Dărmăneștiului.

Se zice că l-a sădit Ștefan cel Mare cu însăși mâna sa. A căzut de bătrânețe prin vara anului 2004 după vreo 500 de ani de viață. Negura vremurilor l-a răpus.

Așezarea Plopu dominată încă de figura lui Ștefan cel Mare, mustește de legende despre mărețul voievod. Povestea spune că însuși numele satului ar veni de la o lizieră de plop ce exista, odinioară, pe vatra inițială a așezării, lizieră în care se înălța un plop gros, la umbra căruia se odihnea, de câte ori trecea pe acolo, domnitorul alături de oștenii săi.

Se zice că l-a blestemat Ștefan-Vodă să nu-l taie nimeni - nici topor, nici beschie să nu se atingă de el. Blestemul venea din faptul că ar fi avut ascunsă în el o comoară. Se spune că era și o porțiță care dădea în scorbura cu aur.

Căutând comoara, se pare, doi oameni din sat au încercat cândva să-l reteze cu beschia și cum s-au apucat, au rămas înlemniți, morți. Comoara a dispărut odată cu Plopul lui Ștefan-Vodă, ea fiind în fapt însuși bătrânul arbore.

Stejarul lui Andriuță

Pe o culme de deal de pe malul Moldovei, la Năvrăpești, azi satul Miroslovești din comuna Miroslovești, județul Iași, a dăinuit până de curând un stejar de pe vremea voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt. Sătenii îi spuneau Stejarul lui Andriuță.

Bătrânii satului povestesc că pe vremea când meleagurile Moldovei erau bântuite de tătarii și turcii, străjeri cu ochi de vultur scrutau, din vârful acestui stejar, depărtările de dincolo de Siret. Când se ivea vreo primejdie, trimiteau știre către Cetatea de scaun a Sucevei, prin ștafeta fumului și a focului.

Bătrânului arbore de la Navrăpești, i-a fost scris să se sfârșească precum victimele umane ale comunismului. Pe când partidul vremii cerea agriculturii socialiste să obțină producții record la hectar, diriguitorii locali au început masiv chimizarea. Pentru tarlalele din zona, camioanele și remorcile CAP-ului, lăsau sacii cu îngrășăminte la tulpina stejarului multiseclar. Nimănui nu i-a trecut prin minte că Stejarul va trage, odată cu seva pământului, și mustul otrăvit al chimicalelor depozitate la umbra sa.

Despuiat de veșmântul verde, Stejarul nu și-a pierdut din măreție. A mai tronat câteva decenii la marginea satului, ca un străjer vrednic, lăsat aici de Ștefan cel Mare.

Într-o zi toridă de vara, pe 24 iunie 2008, după o aprigă dezlănțuire a stihiiilor cerului, Stejarul lui Andriuță a căzut. Stejarul era deja uscat, dar, totuși, era un colos. Și nu a fost dat uitării.

Acest uriaș al regnului vegetal, a fost ocrotit câteva secole de străbunii doctorului Vasile Șoimaru (economist, conferențiar universitar, publicist, maestru fotograf, mare unionist, născut în fostul ținut al Orheiului, astăzi, raionul Ungheni, din Republica Moldova), care au stăpânit vremelnicele aceste pământuri. Simțindu-se dator în fața marelui arbore căzut dl. Vasile Șoimaru, a adus de la Scoreni, raionul Strășeni, trei stejărei, smulși din rădăcina **Stejarul lui Ștefan cel Mare**, de acolo, încă viu pe atunci. Erau trei stejărei, câte unul pentru fiecare dintre cele trei mari provincii românești. Așa a pus Vasile Șoimaru de-o Unire, o altă Unire, pe lângă celelalte ctitorite de el.

Dascălii Școlii din Miroslovești și-au pregătit elevii cu drapele tricolor și cu cele necesare plantării celor trei stejărei aduși din stânga Prutului. Primarul comunei însoțit de consilierii locali, au adus și ei

câțiva puieți de stejar, astfel încât, după încheierea acțiunii de plantare a tuturor acestor stejărei, doctorul Vasile Șoimaru a decretat : **Botez acest loc „Parcul Unirii”**. Fie ca gestul nostru să prevestească Unirea cea mult-așteptată.

Toate acestea au fost scrise de învățătorul pensionar Gheorghe Pârlea în Monografia comunei Miroslavești.

Măria Sa Ștefan Vodă cel Sfânt, prin toate ale sale, este mereu prezent în viața noastră, așa cum ne arată o frumoasă poezie scrisă de Dominic Stanca:

Pomenire ție, Ștefan cel Mare

Zaci sub această lespede rece
Dar tu ești pretutindeni.
În fiecăruș de pământ;
În bobul de grâu, de mei, de tămâie
În sabia frunzei, în piatra din râu
Peste tot înflorești, primăvară eternă
În inimi, în sălcii, în spic, în cicoare.

A cui e dămbrava? A lui Ștefan cel Mare !
A cui e fântâna? A lui Ștefan cel Mare !
Cine-a dat pomilor umbră-n cărare?
Ștefan cel Mare !

Turnul, acum povârnit în spre apă,
Numele tău îl păstrează pe zid,
Râul când sapă sub albi
Dezgroată bourul tău pe fiecă blid.

A cui e cetatea? A lui Ștefan cel Mare !
Polobocul din zid, mucezit sub firidă,
Ulcica de lut... A lui Ștefan cel Mare !
Toate sânt ale tale..

Ale tale sânt colinele,
Movile cu cerul pe umeri și stânele.
Te-ngână în spume de armi Durăul
Te leagă-n frunze vița de vie
Cotnarii-s ai tăi si Hârlăul !

Stejarii bătrâni poartă numele tău,
Codrii din munți și codrii din văi
Poarta numele tău.
Duzii cei drepti ca lumânarea de său
Străjeri lângă drum, poartă numele tău!

Pe-aici a trecut Ștefan cel Mare,
Aici a rămas în popas Ștefan cel Mare,
Aici a vânat căprioare,
Aici hoarde tătare,
Aici a zvârlit o săgeată mai departe de Soare,
Aici a băut din smălțate pocale
Vinuri dulcii și pelinuri amare.

Pe-aici a trecut Ștefan cel Mare,
Aici a săpat o fântână
Și colo pe brână Șapte Izvoare.
Tot ce-i în țară, și om te îngână.

Tu, tu ești sângele bun al câmpiei
Tu ești piatra, tu ești izvorul,
Tu ești ochiul din munte,
Tu ești piatra și vatra,
Tu... tu ești inima Moldovei bătrână!

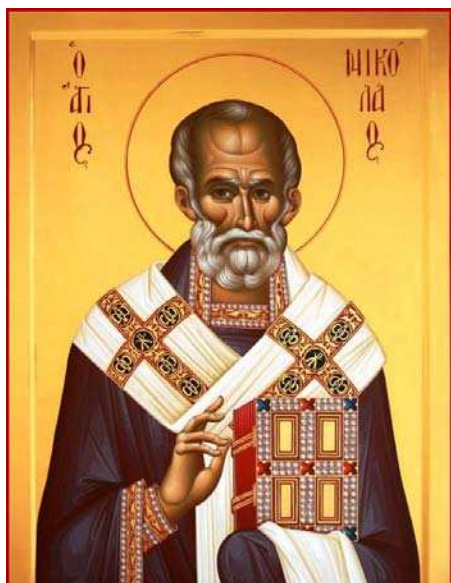
Piatra, ceara, fierul, mormintele
Îți poartă săpate în palme cuvintele
De-aceea astăzi când trecem un vad,
Când batem un drum, când urcăm o cărare
Știm fiecare că pe-aici, într-o zi a trecut și
Ștefan cel Mare.

Stejarii trecuți, prezenți și viitori din Borzești, Cajvana, Cobîlea, Codrii Cosminului, Dobrovăț, Corlătești, Botoșana, Darabani, Borniș, Mănăstioara, Valea Mărului, Baia, Bijghir, Scoreni, Tupilați, Grăpeni, Bădeana, Grumezoaia, Mirosllovești, Tg. Neamț, Rafaila, Plopu și din alte locuri neștiute ale Moldovei celei Mari, sunt martori testamentari ai Măriei Sale Ștefan cel Mare și Sfânt, care ne repetă mereu nemuritoarele cuvinte ale dramaturgiei românești:

„Țineți minte cuvintele lui Ștefan, care v-a fost baci până la adânci bătrânețe... că Moldova n-a fost a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu e a voastră, ci a urmașilor voștri și a urmașilor voștri, în veacul vecilor...”

**În loc de sfârșit,
un nou început**

Binecredinciosului Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt - Ocrotitor al Municipiului Onești, alături de Sfântul Ierarh Nicolae

Actul de voință al oneștenilor a fost, este și va fi permanent susținut de următoarele motive:

1. Voievodul Ștefan cel Mare **s-a născut la Borzești în 1433** (astfel, geografic vorbind, el este oneștean) și a copilărit pe aceste meleaguri;
2. În secolul al XV – lea, Oneștiul și Borzeștiul făceau parte din **Ocolul domnesc Trotuș**, Voievodul Ștefan cel Mare fiind proprietar al acestor ținuturi mănoase;
3. **Prima atestare documentară** cunoscută a Oneștiului este din 14 decembrie 1458, dintr-un document semnat de Ștefan cel Mare;
4. Pe **stema municipiului Onești** se află Stejarul din Borzești, care prin legenda sa amintește de persoana Voievodului Ștefan cel Mare și de copilăria sa de la Borzești;
5. Sfântul Voievod Ștefan cel Mare și Alexandru Voievod, fiul său, au ctitorit **Biserica din Borzești** (ridicată între anii 1493-1494) fiind singura sa biserică închinată memoriei moșilor și strămoșilor săi, trăitori pe aceste plaiuri;
6. Din vremea sa este datat și există încă **Podul lui Ștefan cel Mare** din satul Negoiești, comuna Ștefan cel Mare, de lângă Onești;
7. A purtat lupte pe aceste plaiuri, împotriva tătarilor, și a altor neprieteni, fapt atestat de datele istorice și iarăși de **Legenda Stejarului din Borzești**;
8. Evlavia și dragostea moldovenilor, trăitori în zona vechiului sat Borzești, au atribuit unor rudeni ai Sfântului Voievod chiar și **Crucea**

de piatră din 1767 (1777) existentă încă în curtea Bisericii Sf. Dumitru (parohia Crucea de Piatră) din Onești;

9. În 1904, aniversându-se 400 de ani de la săvârșirea marelui domnitor, ministrul Învățământului și Cultelor Spiru Haret a patronat o mare **Serbare la Borzești**, ca loc al nașterii Măriei Sale Ștefan Vodă, prilej cu care s-au scris cărți și s-au bătut medalii;

10. Voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt, prin Biserica sa din Borzești, a fost un liman de libertate pentru deținuții politici închiși în **Coloniile de muncă forțată de la Borzești și Onești**, între anii 1953-1959;

11. Ca o recunoaștere a meritelor deosebite ale Voievodului Ștefan cel Mare, om al locurilor noastre, în Onești avem o **Școală Gimnazială „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare”**, avem **mica stradă Ștefan cel Mare (în cartierul Borzești)**, avem **două monumente** dedicate voievodului, avem inclusiv **comuna Ștefan cel Mare** de lângă municipiul Onești;

12. Evlavia permanentă a credincioșilor oneșteni, și nu numai, față de Sfântul Voievod Ștefan cel Mare, materializată mai recent prin desfășurarea anuală, sub înaltul patronaj al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a manifestării cultural-religioase intitulată **“Zilele Betleemului Ștefanian”** de la Biserica din Borzești.

Această împlinire de suflet a oneștenilor a fost cu atât mai necesară acum când stejarii Dreptcredinciosului Ștefan cel Mare și Sfânt sunt tot mai bătrâni și bolnavi și nu știm cât timp ne vor mai putea ocroti, ținând toată Moldova în brațe, povestindu-ne despre marele voievod.

Să-l cinstim cum se cuvine pe Binecredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, rugându-l, ca Ocrotitor al Municipiului Onești și al Moldovei Întregite din România Mare, să mijlocească pentru noi toți înaintea Maicii Domnului și a Mântuitorului Iisus Hristos. Amin.

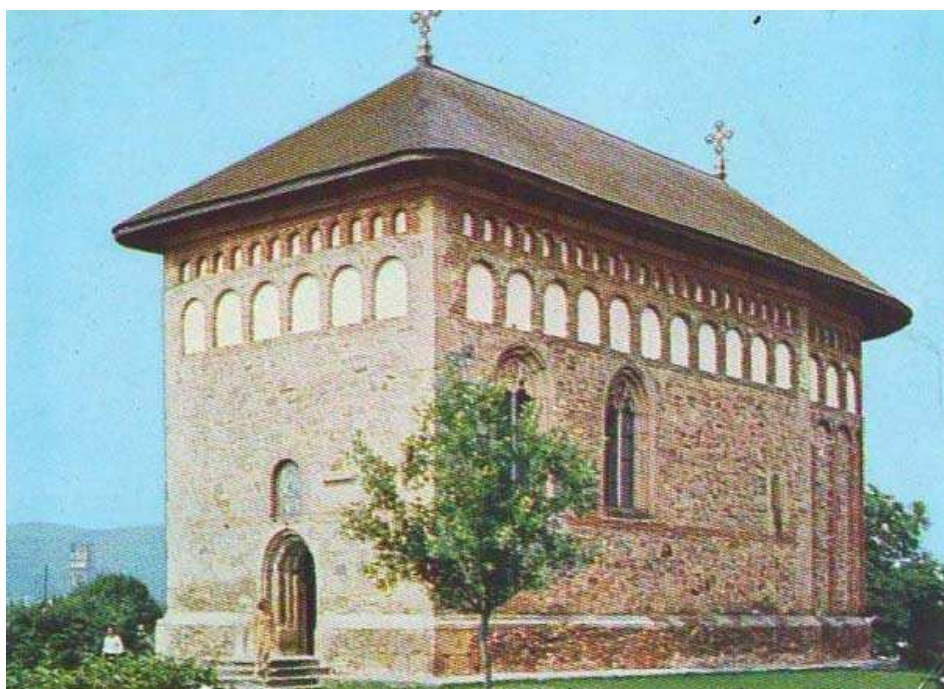
Anexă utilă

Stejărelul din Borzești

Muza acestei cărți este Stejărelul din Borzești, un stejar ce crește de peste 50 de ani, lângă Biserica din Borzești și care ne amintește în fiecare zi de faimosul Stejar al Măriei Sale Ștefan cel Sfânt. Iată-l prezent, într-un scurt parcurs fotografic, în cărțile poștale ale sfântului locaș. Vârsta Stejărelului din Borzești este deopotrivă cu vârsta orașului și municipiului Onești.

în 1965

în 1975

în 1975

în aprilie 2016

De același autor:

- Borzești 1904 – Marea Serbare închinată Voievodului Moldovei – Ștefan cel Mare și Sfânt, la împlinirea a 400 de ani de la săvârșirea sa, Editura **karta.ro**, Onești, 2014
- Deținuți politici din Coloniile de muncă forțată de la Onești și Borzești, Onești, 2015

Coperta cărții: colaj cu fotografii din mun. Onești, realizate de artistul fotograf Ștefan Neagu, reprezentând: Stejarul din Borzești (1967), sculptură în piatră de Paul Vasilescu (1936 -2012) și Ștefan cel Mare, bust în bronz (1938), realizat de V.D. Leorda.

Link-uri utile - materiale video:

https://www.youtube.com/watch?v=_uljgpFcpaI Nemuritoarele cuvinte ale lui Ștefan cel Mare - 1 min

https://www.youtube.com/watch?v=u5srrr_1DSU Legenda Stejarului din Borzești (teatru copii) - 15 min

<https://www.youtube.com/watch?v=U4xR56fRpVw> Stejarul din Cajvana - 2 min

https://www.youtube.com/watch?v=cmz-_CrhRJk Stejarul din Cajvana - 1.30 min

<https://www.youtube.com/watch?v=qw-lepYNHeE> Stejarul din Cobîlea - 8 min

<https://www.youtube.com/watch?v=wYKHD9P99TQ> Stejarul din Cobîlea - 2.10 min

<https://www.youtube.com/watch?v=H9UG7NF8d4Y> Stejarul din Codrii Cosminului - 6 min

https://www.youtube.com/watch?v=GmJPb1YC_8g Stejarul din Codrii Cosminului - 3 min

<https://www.youtube.com/watch?v=xqOqKx2akYc> Stejarul din Botoșana partea 1 - 15 min

<https://www.youtube.com/watch?v=Xi6ikLOu9DU> Stejarul din Botoșana partea 2 - 15 min

<https://www.youtube.com/watch?v=GOLjbqhPDNw> Plopul din Rafaila - 11 sec

<https://www.youtube.com/watch?v=8AQHgQk8fg8> Plopul din Rafaila - 17 sec

<https://www.youtube.com/watch?v=CgLl0hH6eXg> Stejarul din Scoreni - 2 min

<https://www.youtube.com/watch?v=UsJllyHzMCK> Stejarul din Tg. Neamț - 3 min

<https://youtu.be/gUbPEpDIUug> Poezia „Pomenire Ție, Ștefan cel Mare” recitată de Florin Piersic - 4 min

Grafică de Gabriela Mihăiță David – Onești

<https://gabimihaita.files.wordpress.com/2015/07/sf-stefan-cel-mare.jpg>